

Neden yazın derimizin rengi koyulaşırken saç rengimiz açılır?

Ecesu Kansu

Özel Bafra Gençlerin Koleji Ortaokulu / 7-A / Samsun

Derimiz ve saçlarımız rengini melanin adlı bir pigmentten alır. Bu pigment derimizdeki melanosit adı verilen hücreler tarafından üretilir. Melanin, Güneş'ten gelen morötesi ışınların zararlı etkilerine karşı derinin ve saçın korunmasına yardım eder. Ancak güneş ışınlarına fazla maruz kalmak, derideki ve saçtaki melaninin kimyasal yapısının değişmesine neden olur. Bu da saç renginin açılmasıyla, deri renginin koyulaşmasıyla sonuçlanabilir. Bu farklı renk değişimi saç tellerinin ölü, derininse canlı hücrelerden oluşmasıyla ilgilidir.

Derideki hücrelerde bu durumu onarmak üzere daha fazla melanin üretilir. Amaç güneşin zararlarından korunmaktır. Ancak artan melanin miktarı derinin renginin koyulaşmasına da neden olur.

COVID-19 salgınının ülkemizde yayılımının en aza indirilmesi amacıyla sorularınızı yalnızca e-posta ya da internet sitemiz aracılığıyla göndermenizi rica ediyoruz.
e-posta: cocuk@tubitak.gov.tr
İnternet: www.bilimcocuk.tubitak.gov.tr/form/siz-de-gonderin

Saç telleri içinse durum farklıdır. Saçın canlı olan bölümü yalnızca köküdür. Saç tellerinde canlı hücre bulunmadığından saçta renk verecek yeni melanin üretimi burada olmaz. Bu nedenle de saçın rengi açılır ve bir daha da değişmez. Ancak canlı hücrelerin bulunduğu saç kökünde melanin üretimi devam ettiğinden çıkan yeni saç telleri kişinin kendi saç renginde olur.

Bak bu fotoğraf çok komik. Önceki yaz tatilimizde ben çekmiştim. Babamı şezlongda kitap okurken bırakıp annemle denize girmiştik. Meğer biz yokken "Uyku bastırdı, beş dakikacık şekerleme yapayım." demiş ve elindeki kitabı göğsünün üstüne bırakıvermiş. Güneşin altında yarım saatten fazla, üstelik cilt koruyucu bir krem sürmeden uyuduğunu fark ettiğimizde iş işten geçmişti. Cildinin güneş ışınlarına maruz kalan yerleri kızarıncı kitabın izi kaldı birkaç gün böyle.

Ha ha ha!
Komikmiş gerçekten. Ancak ilginçtir, cilt rengini bu şekilde koyulaştırabilen güneş ışınları geçen yaz benim saçımda tam tersi bir etki yapmış, rengini biraz açmıştı. Yazdan beri dipten uzayan saçlarımsa yeniden eski renginde çıkıyor.

Gülnur Geçmiş
Çizim: Bilgin Ersözlü